

STEKLARNA

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 9

Rogaška Slatina

Maj 1981

Že nekaj časa potekajo priprave na referendum...

... Za združitev z dalmatinskima brusilnicama Tehnokristal in Dalmacijakristal!

V steklarni se že nekaj časa pripravljamo na referendum o združitvi z brusilnicama Tahnokristal iz Kardeljeva in Dalmacijakristal iz Vrgorca. O zanimanju njihovih delavcev za združitev s steklarno »Boris Kidrič« in o našem zanimanju za načrtovano združitev je že marsikaj napisal tovariš Juhart v zadnji izdaji našega »Steklarja«. Zato o tistem ne kaže še enkrat pisati, prav pa je podčrtati Juhartove misli iz zakona o združenem delu, saj predvsem dobri poslovni odnosi pospešujejo združitev; če partnerja ali partnerji ugotovijo stvarne razloge za združitev, ki so v boljšem, rentabilnejšem in ekonomičnejšem delu!

Združevanje brusilnic je prevladujoča oblika integriranja v steklarstvu

Poslovno povezovanje brusilnic z delovnimi organizacijami, ki imajo poleg brusilnic tudi lastno proizvodnjo stekla, postaja vse bolj pravilo, saj je vedno manj brusilnic, ki so še samostojne in ki niso združene z delovnimi organizacijami, ki same proizvajajo steklo. Tako so sedaj v Jugoslaviji med 23 brusilnicami samo še štiri, ki niso združene z delovnimi organizacijami, ki proizvajajo steklo. To so: Sjaj v Somboru, Dekor v Zagrebu, Tehnokristal v Kardeljevu in Dalmacijakristal

v Vrgorcu. Če se bodo delavci zadnjih dveh delovnih organizacij in naše steklarne na bližnjem referendumu odločili za načrtovano združitev, bosta ostali samo še prvi dve, po številu brusilnih strojev manjši organizaciji, saj imata skupaj sedemdeset brusilnih strojev!

Kakor ste že prebrali, je pokazala gradnja dislociranih ali izločenih brusilnic in njihovo združevanje svoje prednosti, saj so tako organizacije združenega dela povečale svojo proizvodnjo in hkrati omogočile zaposliti nove delavce. Ker so brusilnice te vrste v večini primerov na nerazvitih območjih, je to zanje izrednega pome-

Preberite!

<u>Naš delegat Franc Vehovar</u>	2
<u>30. maja vsi na Boč</u>	3
<u>Dober začetek</u>	3
<u>Spomini žalosti</u>	4
<u>Poiskati lastne spodbude</u>	5
<u>Zmoglјivost nezadostno izkoriščene...</u>	6
<u>Tudi naša steklarna ni izjema</u>	8
<u>Solidarnost ni zatajila!</u>	8
<u>Kako zmanjšati odsotnost z dela?</u>	9
<u>Tri osnovne organizacije mladih</u>	11
<u>Popravila in obnova strojev v tozd Dodelava</u>	12
<u>Deponija za apno kazi okolico</u>	12
<u>Želje večje od možnosti</u>	13
<u>Proizvodnja, prodaja, bolniške</u>	13
<u>V aprilu 1.296 delavcev</u>	14
<u>Na vrhu Olimpa</u>	15
<u>Visoka kakovost</u>	15
<u>Nagradna križanka št. 84 16</u>	

na. Toliko bolj, ker iz leta v leto poslujejo bolj rentabilno.

Z združevanjem in z gradnjo izločenih brusilnic je do sedaj najbolj uspešna tovarna stekla v Zaječarju, ki ima poleg lastne brusilnice v Zaječarju še pet izločenih brusilnic in zmore sedaj skupno 675 brusilnih strojev. V Zaječarju 150, v Preševu 150, v Kladovu 125, v Soko Banji 50, v Kutini 150 in v Pehčevu 50. Vse brusilnice imajo polno dela, tako da so zmogljivosti nekaterih med njimi že premajhne, pa zato v njih delajo kar v štirih izmenah... Tudi razvojni program te steklarne je takšen, da načrtujejo veliko povečanje števila brusilnih strojev – kar na 1500 do konca leta 1985! Kaj to pomeni, pove podatek, da je bilo v predvojni Jugoslaviji vsega skupaj sto brusilnih strojev in to v Rogaški Slatini, Hrastniku in Paračinu.

K tako močnem razraščanju steklarne v Zaječarju so prav gotovo največ pripomogle njene dislocirane ali izločene brusilnice, kajti vse skupaj imajo kar 525 brusilnih strojev.

Svoje zmogljivosti je na enak način povečala tudi steklarne v Skopju, saj ima sedaj 325 brusilnih strojev – v Skopju 115, v Kičevu 80, v Kruševu 60, v Kratovu 35 in v Dabru 35.

In kako je z nami, steklarji v Rogaški Slatini! Smo po številu brusilnih strojev na tretjem mestu in imamo skupaj s stroji v Kozjem 200 brusilnih strojev, obrat za nadaljnjih 33 takih strojev pa v Kozjem tudi že gradimo.

Brez dislociranih brusilnic sta sedaj samo še steklarne v Somboru in Paračinu, ki skupaj zmoreta 200 brusilnih strojev.

Obojestranski interes!

Vse našete dislocirane brusilnice so se pridružile steklarne z lastno proizvodnjo stekla, ker je to zadnje boljše. In vse tudi uspešno poslujejo. Med osnovnimi pogoji za njihovo uspešno poslovanje je namreč sprotina in redna oskrbljenost s steklom, saj je prav oskrba s surovinami nasploh problem v našem gospodarstvu. Kdor ima surovine, ima takorekoč zagotovljeno proizvodnjo...!

Pa tudi steklarne, ki so gradile ali združevale dislocirane brusilnice, imajo koristi in je zato združevanje z njimi razumljivo! Predvsem so povečale proizvodnjo brušenega stekla, pridobile so dobre delavce in bolj smelo kot prej lahko načrtujejo svoj razvoj, ker kompletnejše v ponudbi boljše obvladujejo inozemsko in domače tržišče.

In, kakor je že napisano, so v sedanjih gospodarskih razmerah med glavnimi problemi: pomanjkanje kakovostnih surovin, dobrih delavcev in tržišče. Te pa je mogoče združen in močnejši ter popolnejši lažje premagovati. Hkrati to tudi zagotavlja partnerjema – proizvajalcem stekla in brusilcem steklenih izdelkov – bodočnost!

Prav to so zato tudi poglaviti vzroki, da se je izoblikovala pobuda iz brusilnice Tehnokristal za združitev z našo delovno organizacijo in da ji je sledila še pobuda iz brusilnice Dalmacijakristal za pridružitve.

Obe brusilnici sta bili v pisni obliki že predstavljeni delavcem steklarne v časopisu »Steklar«. Skupaj imata sto brusilnih strojev in 140 delavcev. Interesi delavcev v njih in interesi rogaških steklarjev so znani in so bili potrjeni na sestanku družbenopolitičnih organizacij v naši steklarne ter v obeh brusilnicah. Sedaj je na slehernem med nami – delavci steklarne »Boris Kidrič« in delavci v brusilnicah Tehnokristal ter Dalmacijakristal, da presodimo o smotrih predlagane združitve in da skladno s tem na referendumu odločimo, kakor mislimo, da je za poslovni uspeh najboljše!

VOJO DJINOVSKEI, dipl. inž.

Pred III. kongresom samoupravljalcev Jugoslavije

Naš delegat Franc Vehovar

Konec aprila smo v naši občini izvolili dva delegata za III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije 26. junija letos v kongresnem centru »Sava« v Beogradu. To so Franc Vehovar iz naše steklarne in Ema Jernejčič iz Zdravilišča Rogaša Slatina.

Kdo je Franc Vehovar, naš delegat? Mnogi ga poznate, pa bo vseeno prav, če ga predstavimo, saj je delegat ne samo nas, steklarjev, ampak bo zastopal tudi številne druge delovne ljudi občine.

Franc Vehovar se je rodil 16. januarja 1947 v Pristavi. Po končani osnovni šoli se je odločil za steklarski poklic in leta 1964 končal steklarsko šolo. Zaposlil se je kot pomočnik steklopihalec in to delo uspešno opravljal vse do leta 1977, ko je obiskoval srednjo politično šolo. Po končanem šolanju je postal sekretar organov samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacij. Razen tega pa opravlja še več pomembnih družbenopolitičnih funkcij, saj je predsednik konference sindikata steklarne, član občinskega komiteja ZKS, član republiške komisije za ugotavljanje, kako se uresničuje zakon o združenem delu, član delegacije za zbor združenega dela republiške skupščine, da nekaterih njegovih manj po-

membnih zadolžitev niti ne omenjamo. Aktiven je že ves čas odkar dela v steklarne, saj je bil že predsednik delavske kontrole, sekretar osnovne organizacije ZKS v steklarne, član občinskega sveta zveze sindikatov, član delavskega sveta itn. Vse to priča, kako smo izbrali kar pravega sodelavca, ki naj zastopa naše interese na kongresu!

Če je kdo družbenopolitično tako aktiven, kot je Franc, mu gotovo zmanjkuje časa, pa je zato najbrž tudi njegova družina nemalokrat prikrajšana.

Ob izvolitvi za našega delegata na III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije je Franc Vehovar povedal tole:

»Vsekakor bo zanimivo prisostvovati zboru samoupravljalcev iz vse Jugo-

Steklarje in delovne ljudi občine Smarje pri Jelšah bo na III. kongresu samoupravljalcev zastopal naš sodelavec Franc Vehovar

slavije, na katerem bomo izmenjali izkušnje, ocenili prehojeno pot samoupravljanja in nakazali nekatere njegove nove usmeritve. Dejansko so se nekatere in različne oblike samoupravljanja že tako vrasle v naš sistem, da je umestno oceniti in tudi s teoretično-strokovnega vidika povedati nekaj več o prehojeni poti.

Seveda pa je od vsakega delovnega okolja odvisno, v kolikšni meri je samoupravljanje v njem zares zaživel v vsej njegovi celovitosti, kakor ga opredeljuje zakon o združenem delu in drugi dokumenti. Zato bi bil neskromen, če bi trdil, da izbor za delegata na to največje srečanje samoupravljalcev ne pomeni zame velikega zadovoljstva. To je verjetno tudi nekaj kot nekakšno minulo delo za vse moje dosedanje družbenopolitično udejstvovanje. Je pa, seveda, tudi velika obveznost za še bolj zavzeto delo v prihodnje.

Menimo, da lahko sodelavcu Francu v imenu vseh delavcev steklarne za izvolitev čestitamo in si zaželimo, da bi imeli v našem kolektivu še več takšnih samoupravljalcev!?

B.N.

Tudi letos...

30. maja vsi na Boč

Konferenca osnovnih organizacij sindikata steklarne je na zadnji seji sklenila, da bo letošnji – že kar tradicionalni – piknik pri lovski koči na Boču v soboto, 30. maja. Zato vabi sindikat vse delavce »V soboto, 30. maja, vsi na Boč!«

Za piknik pri lovski koči pripravlja komisija za šport in rekreacijo bogat program športnih iger – od nogometa med delavci tozdov, vlečenja vrvi do skoka z mesta ter teka na tisoč metrov in metanja pikada. Pripravili bodo tudi razne družabne igre, da bo ja prijetno, veselo in razpoložensko. Zagotovljena je tudi plesna glasba. In tisti, s slabimi izkušnjami, smo naglasili pri tem, naj bo godba letos boljša.

Kakor vsako leto velja tudi za letošnji piknik geslo »VSI PEŠ NA BOČ!«, čeprav bo organiziran tudi prevoz z avtobusi. A se ve, za koga!

Kljub temu, da je organizacija piknika na Boču vsako leto dobra, pa ugotavljamo, da nanj ne prihajajo vsi delavci. Če bi povedali po pravici, vas pride kakšna tretjina! To pa ni prav, saj je piknik prav za vse steklarje!

No, upajmo, da bo obisk letos boljši?! Seveda pa je največ odvisno od vremena. Obetamo si lepega, pa vas zato vabimo, da pridete prav vsi na piknik!

FRANC VEHOVAR

Kako smo gospodarili letos v Steklarski šoli?

Dober začetek

Če poskušamo oceniti naše poslovanje in gospodarjenje v letošnjem prvem tromesečju, ga moramo primerjati z rezultati v enakem obdobju lanskega leta. Letos smo ustvarili za 36% večji celotni prihodek, porabljena sredstva so se povečala za 50%, ustvarili smo za 30% večji dohodek in za 21% večji čisti dohodek. Za osebne dohodke pa smo ustvarili le za 15% več sredstev.

Iz primerjalnih podatkov v tabeli 1, ki kaže naše poslovanje in gospodarjenje v letošnjih prvih treh mesecih, primerjano s poslovanjem in gospodarje-

njem v enakem obdobju leta 1980, je razvidno marsikaj. Predvsem pa bode v oči močno povečanje stroškov oziroma porabljenih sredstev. To predvsem

na račun porabe osnovnih surovin in materialov, ki smo jih letos porabili za 48% več kot lani, ter na račun mazuta, butana in nafte, ki smo jih letos porabili kar za 119% več. Precej so se povečali tudi stroški za električno energijo... Vse to pa, seveda, ne zaradi morebitne povečane količinske porabe ampak zaradi velikega povečanja cen!

Kljub tako velikemu povečanju stroškov smo kar dobro povečali dohodek

To je kongresni center Sava v Beogradu, kjer bo 26. junija III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije!

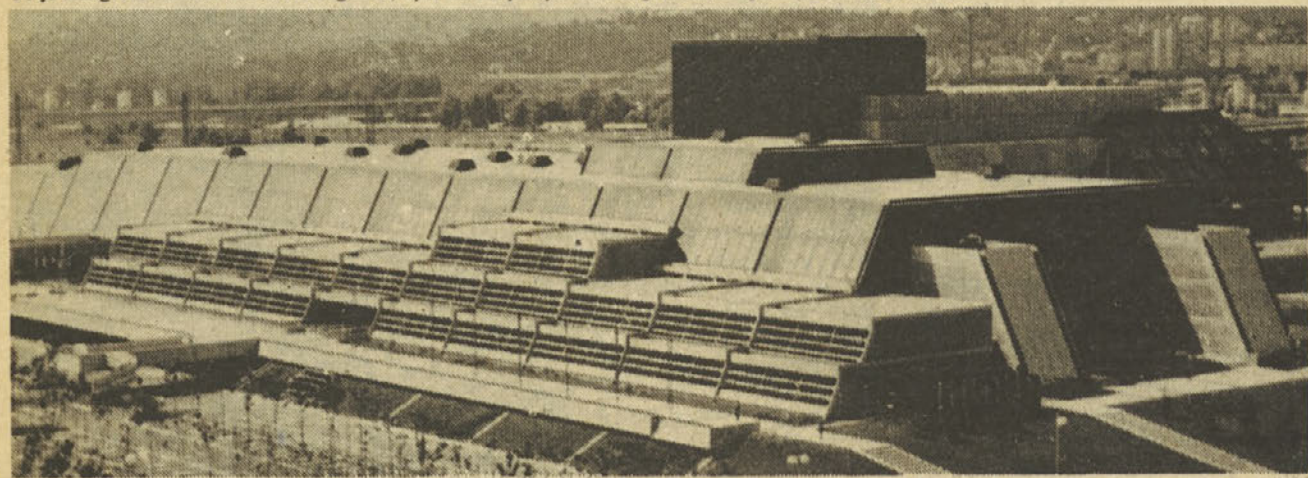

Tabela 1: Primerjalni podatki o poslovanju in gospodarjenju Steklarske šole v I. tromesečju 1981 in 1980 (v dinarjih in pripadajočih indeksih!)

Kazalci poslovanja	I. tromesečje		Indeksi 1981/80
	1981	1980	
1. Celotni prihodek	21,606.234	15,869.266	136
2. Porabljena sredstva	7,607.813	5,062.692	150
3. Dohodek	13,998.421	10,806.574	130
4. Obveznosti iz dohodka	2,100.916	939.107	224
5. Čisti dohodek	11,897.505	9,867.467	121
Razporeditev čistega dohodka			
6. Del za osebne dohodke	8,492.617	7,358.341	115
7. Del za stanovanjske potrebe delavcev	362.997	409.988	89
8. Del za skupno porabo	375.000	476.338	79
9. Del za poslovni sklad	2,321.440	1,345.515	172
10. Del za rezervni sklad	209.976	162.099	130
11. Del za druge potrebe	135.475	115.186	118

in čisti dohodek. V obveznostih iz dohodka vidimo letos za 124% več dajatev, kot jih je bilo v enakem obdobju lanskega leta; in sicer zato, ker letos financiramo prispevek za zdravstvo iz dohodka, medtem ko smo ga lansko leto financirali iz čistega dohodka. Pa tudi zato, ker imamo letos nove obveznosti, ki jih lansko leto nismo imeli.

V razporeditvi sredstev čistega dohodka so sredstva za osebne dohodke obračunana po dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporeditve dohodka za leto 1981. Druga razporeditev sredstev čistega dohodka pa je skladna s planom za letos in skladna z zakonskimi določili ter sporazumi.

V letošnjem prvem tromesečju smo zabeležili povprečni mesečni bruto osebni dohodek na zaposlenega 12.347,00 dinarjev ali za 4,1% večjega od povprečnega mesečnega bruto osebnega dohodka v vsem letu 1980. V enakem letošnjem obdobju pa smo zabeležili povprečni mesečni neto osebni dohodek na delavca 9.177,53 dinarjev, kar je za 14,9% več od povprečnega mesečnega neto osebnega dohodka - ta je bil 7.984,31 dinarjev.

Zaskrbljujoči pa so podatki o bolniških izostankih z dela, ki jih je bilo do 30 dni v letošnjem prvem tromesečju 5.521 delovnih ur ali za 28% več kot v enakem obdobju lanskega leta (ko jih je bilo 4.315 ur), dočim je bilo bolniških izostankov z dela nad 30 dni letos v prvem tromesečju 6.188 delovnih ur ali za 34% več kot v enakem obdobju lanskega leta (ko je bilo takih izostankov 4.628 ur). Seštevki povedo, da smo v Steklarski šoli izgubili v letošnjem prvem tromesečju zaradi bolniških izostankov z dela 11.709 delovnih ur ali za 31% več, kot je bilo izgubljenega delovnega časa v lanskem prvem tromesečju (ko smo izgubili zaradi tega

8.934 delovnih ur). Razumljivo, da je bilo zaradi tega tudi izplačanih nado-

Ob obletnici Titove smrti

Spomini žalosti in ponosa...

Četrty maj je danes... Deževne kaplje padajo. Druga za drugo. Maj je... jaz pa upiram svoj pogled v mlado brezo. Z njo se poigrava nežen veter... Misli mi zbežijo v preteklost, za leto dni nazaj. Kaj se je takrat zgodilo?

Bil je tudi maj; s soncem obsijan maj; poln sreče in radosti. Tudi pred letom je bilo slišati tihi sum vetrov.

Vendar, peli so pesem o smrti človeka, misleca in teoretika ter stratega. Peli so pesem o Titu, ki je za vedno odšel od nas, katerega misel pa ostaja živa, saj nam je zapustil neizmerno bogastvo idej za našo nadaljnjo moralno-politično hrano.

Tito je bil človek, ki je okusil vse, kar lahko okusi revolucionar. Okusil je številne grenkobe, vzrajal in zmagoval. Zmagoval, ker je bil vseskozi dosleden in čvrst. Bil je osebnost, ki bedno upa. Zato ni izgubil upanja niti januarske dni lanskega leta, ko je zakoračil v svoj poslednji boj, iz katerega, kot je vedel, če ga izgubiš, ni povratka.

Veliko Titovo delo ostaja, ker je večno. Je tu in obdaja nas vse. Je v vsaki celici naše družbe, v samoupravnem in federativnem ustroju naše skupnosti.

mestil precej več in sicer 220.154,35 dinarjev ali za 66% več, kot jih je bilo v prvem tromesečju leta 1980 (ko smo izplačali denarnih nadomestil za 132.890,40 dinarjev).

Podatki o bolniških izostankih z dela kažejo, koliko razpoložljivega in načrtovanega časa za delo je šlo letos spet v nič. Zato je razumljivo, da smo se odločili naraščanje teh izostankov skrbno analizirati...!

Če sicer ocenjujemo, da smo v letošnjem prvem tromesečju dobro poslovali in gospodarili, pa ne smemo prezreti dejstva, po katerem je pred nami še devet mesecev dela v tem letu. To pa pomeni devet mesecev trdnega dela, veliko naporov in dobrega poslovnega odločanja. Le potem si smemo obetati, da dosežemo tudi letos takšne poslovne in gospodarske rezultate, kakršne smo si zapisali v gospodarski načrt za letošnje leto!

FRUMENCIJ WEILGUNI

Tita je kot človeka in komunista vselej krasila skromnost. Vedno je zmogel pravo besedo in tudi s kritiko je vedno hrabil tistega, kateremu je bila namenjena. Vedno je znal nakazati, kam in kako voditi boj delavskega razreda in partije.

Titova smrt je nenadomestljiva izguba ne samo za Jugoslavijo, marveč je nenadomestljiva izguba za ves napredni svet in za vse miroljubne narode. S svojimi prizadevanji je dal osnove za sistem socialističnega samoupravljanja, je pa tudi eden izmed tvorcev nevrščenosti. V njegovih teoretičnih zamislih in praktičnih posegih je bil v ospredju delovni človek, svoboden, katerega življenje je ustvarjalno in srečno.

Veliki revolucionar - Tito - se je do zadnjega svojega diha bojeval za dobro vsega človeštva s strastjo in z velikim žarom, ker je v njem bilo srce velikega človeka...

Mračni se, še vedno dežuje. In mlada breza, s katero se veter poigrava, se utaplja v sencah... Oči in solze v njih.

V meni je ena sama misel: »Ni ga, vendar njegovo delo bo večno...!«

BLAŽENKA

Poiskati lastne spodbude

V steklarni »Boris Kidrič« imamo že četrto leto nanovo samoupravno organizirane temeljne organizacije združenega dela. Gospodarske razmere in pogoji za poslovanje so se v teh letih za steklarne razvijali tako, da so zadnje čase uspehi mnogo boljši, kot so bili prej. Zato je nekoliko težje oceniti, koliko so k temu pripomogli nanovo organizirani tozdi...

Napredek je opazen...

Če poskušamo novo samoupravno organiziranost analizirati, brez dvoma lahko ugotovimo kakovosten premik zlasti v večji samoupravni odgovornosti tozdov, teh novih temeljnih celic gospodarjenja in upravljanja. Pri tem pa hkrati tudi dobro poznamo nekatere objektivne ter subjektivne težave, zaradi katerih še vedno govorimo o tako imenovanem urejanju dohodkovnih odnosov. Ni namreč težko ugotoviti, da je njihova osnova v ureditvi normativov za izdelavo in stroškov. V ta namen že veliko investiramo, za pomoč smo pridobili zavod za produktivnost, uredili smo službo za normiranje in z zadevo se ukvarjamo še drugi...

Povzetek te ugotovitve je, da smo na poti, po kateri bomo prišli do neobhodno potrebnih podatkov za bolj kakovostno načrtovanje dela, stroškov poslovanja in ne samo do ureditve dohodkovnih odnosov, katerih urejenost naj bi dajala realen tok v prizadevanjih vseh sestavin delovne organizacije oziroma vseh njenih delavcev za boljše poslovne dosežke. Ob vsem tem naj bo torej cilj vsake temeljne organizacije,

da z lastnim uveljavljanjem uveljavlja tudi položaj delovne organizacije – vse steklarne.

... toda pred nami je še obsežno delo, če želimo...

Čeprav v dohodkovnih odnosih še ni vse urejeno, menim, da temeljna organizacija lahko odigra vidnejšo vlogo! Sedaj imamo v proizvodnih tozdih normative, po katerih si prerazporejamo tudi sredstva za osebne dohodke. Vendar pri tem ugotavljamo, da smo v veliki meri zaradi sedanjega dogovora uokvirjeni. Pripravljeni smo trditi, kako bi bilo pravilno, da tisti, ki preseže normativ, ne bi smel posegati v sredstva za notranjo delitev tistega, ki je normativ samo dosegel ali pa je za njim celo zaostal.

S tem se lahko strinjamo! Toda, tozdi si mora postaviti plan. Zakaj?

Ob ugotavljanju, kako smo poslovali v letošnjem prvem tromesečju, smo ugotovili, da planiranega nismo dosegli! Ugotoviti je mogoče: ali so naši normativi nedosegljivi, ker so previsoki; ali so prodajne cene nižje od planiranih; ali so normativi nerealni, torej

nestvarni, itn. In tako pridemo do spoznanja, da bi si temeljne organizacije morale postaviti določnejše plane.

Mi sicer plan imamo, vendar to še ni tisto, o čemer v tem sestavku razglabljam!

Temeljna organizacija in njen delavski svet morata v začetku meseca sprejeti osnovni mesečni plan. Ta sestoji iz:

- planiranega števila zaposlenih,
- planiranega števila ur sklada delovnega časa,
- planiranega števila ur možnih in dopustnih izpadov (zaradi pričakovanih letnih dopustov, bolniških dopustov, porodniških dopustov itn.),
- planiranega normalnega delovnega učinka (normativ) glede na stvarni sklad delovnega časa,
- fizičnega plana proizvodnje v normativnih urah,
- plana odpadka,
- finančnega plana po planiranih cenah in iz
- finančnega plana v delitvi na izvoz in na prodajo na domačem trgu.

Kot skupni imenovalac se za vse tozde pojavlja plan finančne realizacije ali prodaje in plan stroškov ob upoštevanju družbenega dogovora kot osnova za izračun možne vrednosti točke.

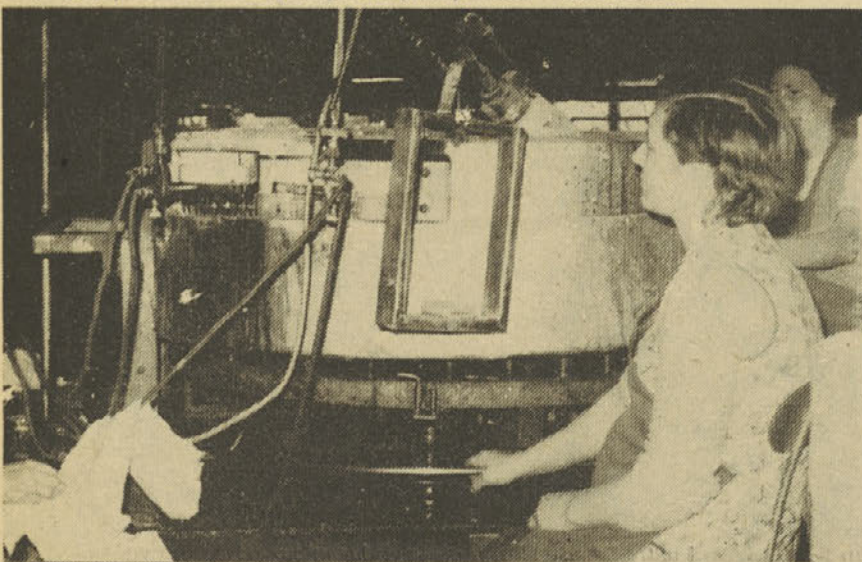
To so kriteriji in cilji v slehernem delovnem okolju, za katere moramo izoblikovati sistem sprotnega spremljanja, sprotnega obveščanja delavcev o njih in sistem vsakomesečnega razpravljanja o njih v samoupravnih delovnih skupinah ter na delavskih svetih.

Danes vemo, na primer, da izpada zaradi bolniških izostankov z dela do trideset dni nad razumno mejo delovno okolje, v katerem se to zgodi, niti ne občuti na svojih osebnih dohodkih. Neupravičeno izostajanje z dela gotovo bremeni uresničevanje fizičnega plana proizvodnje, če neka enota ali brigada ne dosega svojega normativa. In to je izpad ne samo zanjo, pač pa tudi za ves tozdi in za vso steklarne!

... da bo samoupravna organiziranost dajala zaželene učinke!

Če poskušamo vse zapisano razumeti pravilno, bomo videli, kako igra tozdi veliko vlogo in kako nosi odgovornost. Zato bi njegovi delavci morali bolj čutiti svoje mesto v njem, kot ga čutijo,

Če je kje potrebna zbranost, je to pri zataljevanju robov – foto Z. Novak

če si takih meril ne postavijo. Tozđ lahko, na primer, ne izplača planske vrednosti točke, če ni dosegel planirane fizičnega obsega proizvodnje; in si rezervira del sredstev za njihovo izplačilo, ko bo plan prekoračil! Tozđ lahko po enotnem dogovoru v masi ali skupnem znesku ne prekoračuje enotno dogovorjene vrednosti točke v določenem obdobju, vendar lahko po obravnavanem načinu mesečno ugotavlja oziroma napoveduje svoje dosežke v obdobju med bilancami.

Takšen način vodenja in spremljave mesečnih planov ni povsod enako lahko zastaviti in spremljati. Toda, če si tak cilj zadamo, pridemo do nove organizacije in do novih potrebnih podatkov, pa tudi do potrebnih kontrolnih mest in do nove kakovosti poslovanja, dela in odnosov pridemo!

Če pa se zadovoljujemo z zatečenim stanjem, ki je lahko idealno ali nezado-

voljivo, zaidemo v kritje slabega dela ali do še večjega obremenjevanja dobrega dela; to so na primer: neraziskan velik delež bolniških izostankov z dela, vkalkulirani veliki stroški ali podobne hibe kot nekakšen nov »normativ« za določeno delovno skupino, kar je v bistvu nagrada za slabe delovne rezultate ali odnose! In tako pridemo spet do vprašanja o standardizaciji posameznih elementov v spletu dohodkovnih odnosov.

Jasno je, da bomo težko kaj dosegli, če se za tisto v tozđih ne bomo potrudili...!

Iz vsega zapisanega bi sledilo, da morajo delavci v slehernem tozđu oceniti, kdaj so dosegli boljše in kdaj slabše rezultate. Oceniti morajo tudi vzroke za tak ali drugačen dosežek: in odločiti morajo tudi, kdaj bo rezultat njihovega dela, izražen z osebnimi prejemki, višji in kdaj bo nižji. Po dogo-

vorjenih kriterijih, v katerih se določi, koliko skladov mora delovna organizacija kot celota ustvariti, se nato ob zaključnih računih ali ob bilancah med letom ugotavlja njihove deleže za morebitno delitev.

Verjetno je sedaj najustreznejše vrednotiti uspešnost dela v tozđu po doseganju njegovega plana fizične proizvodnje in pri tem upoštevati normative za dovoljen izmet ter stroške na čas obdelave ali na enoto proizvodnje. Ob tem osnovnem merilu pa naj bi postavili dohodek kot prvenstveni cilj, toda v večji meri tudi kot skupni riziko, na katerega tozđ neposredno vpliva s svojo proizvodnjo in z oblikovanjem poslovnih odločitev ter v odvisnosti od tržnih zakonitosti, ki odločajo o prodaji in nabavi.

JOZE BOŽICEK

Izpostavljeno na problemski konferenci

Zmoglјivosti nezadostno izkoriščene...

V petek, 8. maja, smo se sestali komunisti, člani izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in člani aktivov mladih steklarne »Boris Kidrič« ter na problemski konferenci obravnavali proizvodnjo, prodajo in poslovanje, odnose med tozđi in delovno skupnostjo skupnih služb v smislu zakona o združenem delu, dohodkovne odnose med tozđi in analizirali osebne dohodke.

Neizkoriščene kapacitete in kadrovski problemi

Uvodno gradivo za sodelovanje na konferenci so prejeli vsi udeleženci, da bi mogli na njej kar najbolj ustvarjalno sodelovati, razpravljati ter zavzeti določena stališča.

V tem prispevku se omejujem na neizkoriščenost zmoglјivosti in na kadrovske probleme v tozđu Osnovna izdelava! Rad bi vsem članom naše delovne organizacije nakazal, kaj je takorekoč strateškega pomena za nadaljnji razvoj vse naše steklarne.

Proces obveščanja med dvema oseba ali med več osebami temelji na njihovem medsebojnem psihičnem in socialnem stiku oziroma povezovanju. Do tega pride, če nastane v zavesti osebe ali skupine oseb, pritegnjene oziroma pritegnjenih v tak stik, prav enaka misel, kakršno je razodela in sporočila oseba, ki tak stik navezuje in vanj priteguje drugo osebo oziroma druge osebe. Stične točke nastajajo v

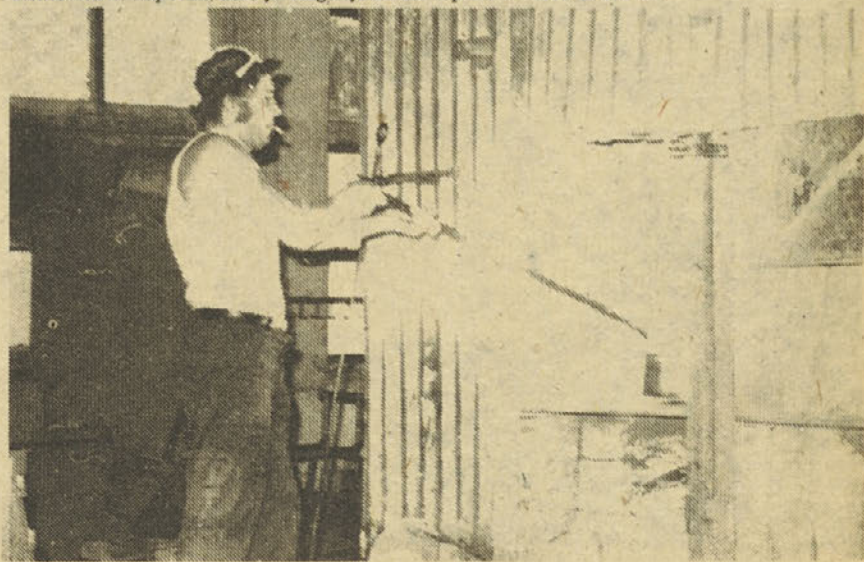
mišljenju, v čustvovanju, v interesih in v volji.

Menim, da je v tem primeru najpo-

membnejši stik v volji, ki se kaže v skupnem stremljenju udeležencev k istemu cilju ali k istim ciljem, za katerih uresničitev prispevajo vsak po svojih močeh.

Iz materialov za problemsko konferenco je razvidno, da imamo v vseh pečeh 46 loncev in pri njih 36 brigad ali delovnih skupin. Med njimi sta dve učni. V eni brigadi imajo praktični

Zahtevno in naporno delo je vlaganje zmesi v peč... - foto Z. Novak

pouk učenci, ki se učijo steklarskega poklica v steklarski šoli, v drugi brigadi pa so delavci, ki so v rednem delovnem razmerju in ki se intenzivno usposabljaajo za krogličarje, za nabiralce dna, za pomočnike in za mojstre. Vanjo izbira komisija za delovna razmerja po pravilniku, ki ga je sprejel delavski svet temeljne organizacije.

Poleg teh dveh brigad še posebej v rednih brigadah učimo odnašalce za krogličarje.

Na delavskem svetu delovne organizacije smo se dogovorili, da sredstva za osebne dohodke zaposlenih v učni brigadi v polovici ali 50% celotnega zneska pokrivajo vse temeljne organizacije, drugo polovico ali preostalih 50% pa jih krije tozid Osnovna izdelava, medtem ko odnašalcem, ki se intenzivno priučujejo za krogličarje, osebne dohodke v celoti ali 100-odstotno krijemo iz združenih sredstev. Pri tem je učenje v učni brigadi in za krogličarje omejeno na tri mesece, če pa traja takšno priučevanje dlje, krije sredstva za osebne dohodke tozid Osnovna izdelava.

In kljub temu da priučujemo tako intenzivno, nam ostaja ponavadi neizkoriščenih po deset loncev, kar urejamo tako, da imajo brigade predpisane izdelke, za katere se rabi več steklene mase, toda teh ni vedno dovolj in zaradi tega ostaja v loncih tudi neporabljena steklena masa!?

Problem povečujejo dopusti in odsotnost z dela...

Še večji problem nastopi, ko se začne letni dopusti, saj veste, da imamo v tozidu Osnovna izdelava redne letne dopuste po skupinah in sicer od 30.

marca do 5. decembra, pri čemer so med 30. marcem in 6. junijem in med 31. avgustom ter 5. decembrom vsak dan na letnem dopustu po tri brigade. To je tako imenovani predsezonski oziroma posezonski letni dopust. Med 8. junijem in 28. avgustom, ko delavci dopustujejo na morju v naših počitniških hišicah ali v planinah, pa imamo na letnem dopustu po šest brigad.

To pomeni, da nam vse leto v povprečju manjkajo tri ali štiri brigade, če upoštevamo, da imamo naročenih zadosti izdelkov. In pomeni, seveda, tudi precej neizkoriščenih zmogljivosti, zaradi česar imamo vsi delavci v steklarni manjši celotni prihodek, dohodek in manjše osebne dohodke, saj tako imenovani fiksni stroški zaradi tega niso nič nižji.

Je mar po vsem zapisanem še treba dvomiti v upravičenost zahteve, da moramo hitro razmisliti o takojšnji izpopolnitvi prostih delovnih mest in na ta način boljše izrabljati razpoložljive zmogljivosti?!

Kako problem odpraviti

K vsemu, kar sem napisal, naj dodam še podatek, da smo v letu 1980 v steklarsko šolo sprejeli štiri učence in da tudi letos ne kaže boljše. Med petinpetdesetimi priglasi staja se za steklarja odločila samo dva osnovnošolca!?

Zato se vsiljuje vprašanje, kako pridobiti steklarje? Menimo, da bi morali usmeriti naša razmišljanja v več smeri in odgovoriti na tale vprašanja:

- Kako pridobiti steklarje in izkoristiti razpoložljive kapacitete?
- Kako urediti status ali položaj steklarjev v naši družbi?

- Zakaj se mladi ne odločajo za poklic steklarja ali steklopihalca?

Ko sem razmišljal o teh treh vprašanjih, so se mi v odgovor nanja porjevale naslednje misli:

Če hočemo pridobiti več steklarjev, bomo morali za ta poklic osebne dohodke na vsak način povišati. To predvsem zaradi težkih delovnih razmer, ki vladajo še zlasti pozimi in poleti. In, vzporedno s tem bo treba izboljšati tudi delovne pogoje.

Delovne pogoje in delovne razmere bi lahko izboljšali z ureditvijo naravne in umetne ventilacije delovnih prostorov ter z uporabo boljših izolacijskih materialov, ki jih uporabljamo za oblaganje peči. Tako bi, namreč, tudi prihranili prenekateri izgubljeni joul energije, saj sedanji izolacijski materiali dopuščajo precejšnje toplotne izgube.

Če steklarji v družbi niso zadosti cenjeni, smo si sami krivi. Že sam odnos do stekla, do steklenih izdelkov in do njihove umetniške vrednosti ni pravi! Sami govorimo, da svojih potomcev že ne bomo dajali v uk za steklarje in da rajši vidimo, če se bodo učili karkoli drugega. To pa ni prav! Tovarš Tito je rekel ob neki priložnosti: »Vsako delo je častno!« In menim, da je steklarski poklic še zlasti časten, saj pri oblikovanju najrazličnejših izdelkov iz steklene mase steklar izraža del svoje kulture in sprošča svojo ustvarjalnost.

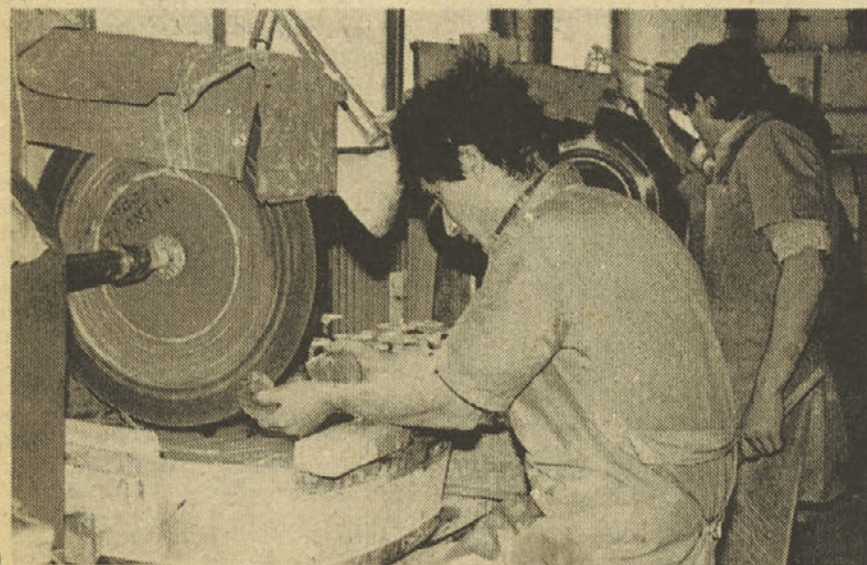
V svetu so steklarji zelo cenjeni. To velja še posebej za steklarje Murana, Baccaraja, Saint Louisa in drugih poznanih firm. Tudi mi, v Rogaški Slatini, smo na tej poti, toda še marsikaj nam na njej manjka! Mnogo več skrbi moramo nameniti oblikovanju, estetskega videzu izdelkov; spremeniti moramo odnos do naših izdelkov, do našega dela itn. Tako imenovana glažarija nam ne sme biti zgolj vzporedna, obrobna dejavnost. Biti mora glavna! Vsa svoja spoznanja in nagnjenja moramo nameniti steklu, njegovemu oblikovanju in plemenitjenju!

Odgovor, zakaj se mladi ne odločajo za steklopihaški poklic, je tudi v odnosu nas, starejših, do tega poklica! Predvsem menim, pozabljamo, da nudi steklo neomejene možnosti oblikovanja. In to velja, v največji meri, za prosvetne delavce in za ljudi, ki se poklicno ukvarjajo z oblikovanjem.

Tudi mi, v delovnih organizacijah in v Steklarski šoli, se premalo posvečamo popularizaciji steklarskih poklicev. Premalo povemo mladim o prednostih, ki jih nudi ta poklic.

Se in še bi lahko razglabljal, zakaj se mladi ne odločajo za steklopihaški poklic. Pa bodi dovolj! Upam, da sem z njim le izzval tiste, ali pa jih še bom, ki

»Kako do diamantnih plošč?« je sedaj vprašanje, ki ga slišimo vse bolj pogosto - foto Z. Novak

so zadolženi za prosvetljevanje osnovnošolcev, pa se bodo morda le s svojimi prispevki oglasili na »Steklarjevih« straneh!

Zato končujem z mislijo: Če hočemo pridobiti zadosti steklarjev in z njih-

vo pomočjo boljše izrabljati razpoložljive proizvodne kapacitete ali zmogljivosti, potem moramo narediti tole: 1. povečati osebne dohodke steklarjem, 2. nadomestiti delavce s stroji, kjer je to mogoče, 3. spremeniti svoj odnos in odnos drugih do steklarjev, spoštovati

njihovo delo in njihove izdelke! In če hočemo to vse doseči, se moramo prav vsi delavci v steklarni in tudi širša družbena skupnost za to zelo zelo zavzeti.

LEOPOLD OGRIZEK

Razmišljanje o osebnih dohodkih in akumulaciji...

Tudi naša steklarna ni izjema!

Verjetno bi bilo prav, da se nekoliko podrobneje seznanimo s pojmom akumulacija, saj smo začeli akumulativnosti tudi v naši družbi namenjati nekaj več pozornosti in skrbi...!

Kaj nas je privedlo do tega, da smo spremenili naše vedenje? Odgovor na to vprašanje niti ni tako pomemben, če nam bo uspelo spoznati, da sta samo ustrezna akumulativnost gospodarstva in samofinanciranje investicij – vsaj v pretežni meri – poroka za zdrav razvoj vsake delovne organizacije.

Kaj je torej akumulacija?

V slovarjih tukaj najdete napisano, da je akumulacija pojem, ki pomeni zbiranje, nabiranje – kopičenje... Vse pogosteje pa razumemo s to besedo tudi

zbrana sredstva gospodarstva, ki jih le-to izloči pri delitvi čistega dohodka in jih nameni razširjanju materialne osnove svojega dela. Pomeni torej kopičenje sredstev, zaupanih organizacijam združenega dela, ki so jih te prid-

bile in oplodile s svojim uspešnim gospodarjenjem.

V vsaki zdravi gospodarski družbi je akumulacija – prigospodarjena presežna vrednost gospodarstva, ki jo je le-to ustvarilo s kakovostnim delom, z upravljanjem in z delitvijo – osnova njenega zdravega razvoja in napredka. Pri nas to bolj temeljito spoznavamo šele zadnja leta, kajti vemo, da smo se kot družba obnašali izrazito potrošniško: da smo več trošili, kot smo ustvarjali. Takšno obnašanje pa ima svoje meje: to so možnosti za zadolževanje v tujini. In ker vemo, da na to v bodoče ne moremo več računati v takšni meri, smo začeli rešitve iskati doma. Sedaj že vemo, da je edina rešitev v zmanjšanju vseh oblik porabe – tako splošne kakor tudi skupne in osebne – ter omogočiti na tak način gospodarstvu, da bo zmoglo zbrati več denarja za sklade in za razvoj... Da bo, torej, bolj akumulativno!

Spet ugotavljamo:

Solidarnost ni zatajila!

Na zborih delovnih ljudi tozdogov in delovne skupnosti skupnih služb steklarne »Boris Kidrič« smo sprejeli sklepe o delu na prosto soboto, o tako imenovanem solidarnostnem delu in določili, da bo to 23. maja

Ko boste prebirali to izdajo »Steklarja«, bo letošnja solidarnostna sobota že za vami. Svoj neto ali čisti zaslužek ali osebni dohodek za delo v steklarni, opravljeno 23. maja, smo vsi steklarji namenili za asfaltiranje ceste Vučja Gorica-Sv. Peter-Brezno. To bo oziroma je bil, kakor pravijo ljudje naših krajev, pohvale vreden prispevek za vse stanujoče onkraj Sotle!

Povedati je treba ob tej priložnosti še, da je bila 18. maja seja odbora za gradnjo ceste, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti za ceste in predsednik občine Pregrada. Finančna konstrukcija ali zasnova dobiva svojo stvarno in uresničljivo obli-

ko. Če bo šlo vse po načrtu, se bomo že letos lahko vozili od Vučje Gorice do Brezna po asfaltu!

Predračun za celotno cestno traso oziroma za ureditev in asfaltiranje je 25.679.969 dinarjev. Novih, seveda! Letos naj bi uspeli narediti načrtovano, z naslednjimi akcijami v prihodnjih letih pa naj bi začeto nadaljevali.

Zavedati se moramo, da nam nihče ne bo prišel zgraditi cest in da si moramo zato sami zavihati rokave. Mnogo akcij je že za nami, mnogo problemov, toda elektrika in voda sta že v vseh naših domovih! Z zgraditvijo omenjene ceste pa bomo premostili še tretjo oviro, kar je pomembno za boljše in lepše življenje vseh ljudi tega dela...!

IVAN KORAŽIJA

Resolucija – primeren pripomoček

Pri tem sta družbena dogovora o usmerjanju delitve dohodka ali krajše resoluciji, ki smo ju sprejeli v lanskem letu in letos, tista pripomočka, ki naj bi nam omogočila dosegati pri delitvi skladnejše razmerje med porabo in akumulacijo. Resoluciji izhajata iz spoznanja, da lahko samo z usklajeno družbeno akcijo na vseh področjih doseženo pomembne premike v delitvi dohodka. In prav je tako, saj je pretirana poraba omogočala preveliko povpraševanje. Ker pa nismo hkrati tudi ustrezno več naredili oziroma proizvedli, so cene naraščale, pa je posledica tega visoka inflacija ter z njo upadajoče življenjskega standarda. Zato je za nas vse pomembno, da se obnašamo bolj gospodarno. Ali povedano drugače: da ne porabimo vsega, kar smo ustvarili, ampak da namenimo oziroma namenimo pomembnejši del ustvarjenih sredstev za sklade – za akumulacijo, ki jo bomo uporabili za razvoj.

In prav razvoj je tista nepogrešljiva sestavina obstoja česar koli in karkoli. Če se ne razvijamo dovolj hitro, nas naša konkurenca prehit. Proizvaja bolje in ceneje. Za tistega, ki ne sledi razvoju, je dela zato vse manj, dohodek in osebni dohodki pa vse bolj zaoztajajo. Obstoj podjetja je ogrožen, s tem pa je ogrožena tudi socialna varnost njegovih delavcev.

Če razmišljamo tako, drugače tako ali tako ni mogoče, saj živimo v širši mednarodni skupnosti z delovanjem kritih ekonomskih zakonitosti, potem dileme pri delitvi čistega dohodka sploh ni...

Akumulacija – bodoča poraba

Če torej razumemo akumulacijo oziroma zbrana privarčevana sredstva kot osnovo bodočih investicij in s tem razvoja, bomo ugotovili, da vlada med osebnimi dohodki in akumulacijo tesna povezanost in da teh pojmov ločeno skorajda ne moremo obravnavati. Nova investicija pomeni, torej, uspeš-

nejše gospodarjenje, večji dohodek in s tem zagotovilo za zadovoljive osebne dohodke in s tem socialno varnost. Akumulacijo – investicije torej, je treba razumeti le kot nujno sredstvo, ki nam bo omogočilo v bodoče večjo porabo. In če smo res vsi spoznali to, potem naši napori ne bodo usmerjeni toliko v večno prerakanje o tem, ali razdeliti še to in to ali ne, temveč bodo usmerjeni v to, da bomo sredstva, ki smo jih oziroma ki jih bomo prihranili ali akumulirali in investirali, čimprej dajala zadovoljive učinke ter nam tudi v bodoče omogočala dosegati zaželene poslovne dosežke.

Te ugotovitve pa veljajo za vse!

Te splošne ugotovitve pa veljajo za vse. Tudi naša delovna organizacija ni izjema! Zato poudarjamo, da moramo ustvarjati takšno akumulacijo, ki nam bo vselej omogočala uresničevati zastavljene razvojne programe... Vemo,

namreč, da naši izdelki niso več poceni. Če jih hočemo tudi v naslednjih letih uspešno prodajati, bomo morali marsikaj ukreniti za pocenitev naše proizvodnje. Še posebej, če vemo, da pretežni del naše proizvodnje izvažamo!

Proizvodnjo lahko pocenimo le z investicijami ali naložbami, ki nam bodo omogočile povečati produktivnost, izboljšati delovne razmere, zmanjšati porabo surovin in energije na enoto izdelka, in podobno. Za vse investicije pa bo treba zagotoviti precejšnja sredstva, katerih znaten del naj bi po našem načrtu prispevali sovlagatelji, računamo pa, seveda, tudi na posojila bank. Toda, če ne bomo ustvarili hkrati tudi zadovoljive lastne akumulacije, se bodo vsi naši načrti sesuli kakor hiša iz kart. Zato moramo vedeti, da vsaka pretirana in neupravičena zahteva po zviševanju osebnih dohodkov, ki največkrat izhaja iz zviševanja cen, učinkuje kratkoročno in pičlo!
B. N.

Kompleksen ali sestavljen problem, ki nas hudo žuli

Kako zmanjšati odsotnost z dela?

Že nekaj časa govorimo in pišemo, da je odsotnost z dela ali absentizem pri nas velik problem, ki nas hudo žuli. Ker sodi v sklop naših stabilizacijskih prizadevanj tudi zmanjševanje tega pojava, je treba ta problem obdelati tudi bolj teoretično in bolj analitično. Ugotoviti bi morali med drugim: merila za presojanje o stopnji odsotnosti z dela, vzroke za odsotnost v vseh oblikah njenega pojavljanja ter njihovo moč in kakšne so možnosti za obvladovanje vzrokov ter s tem za zmanjševanje odsotnosti ali vsaj za zaustavitev njenega naraščanja.

Podatki o odsotnosti z dela

V odsotnost z dela ali za absentizem štejemo vse pojavne oblike odsotnosti, z dela, ko delavec v razpoložljivem delovnem času ne dela, razen med njegovim pripadajočim letnim dopustom. Te oblike so: bolniška odsotnost, porodniška odsotnost, neupravičeni izostanki z dela, plačani in nedplačani dopust.

Vse oblike odsotnosti z dela so nanesla letos v prvem tromesečju 10,94% celotnega sklada razpoložljivega delovnega časa, pri čemer je odpadlo na bolniške izostanke z dela 7,7%, na porodniške dopuste 2,57% in na druge izostanke 0,64%.

Skupna odsotnost z dela že nekaj let

narašča, v letu 1980 se je nekoliko zmanjšala, letos pa je spet močno poskočila! Njeno naraščanje in upadanje kaže tabela 1!

Enako težnjo so pokazali bolniški izostanki, katerih delež se je letos prav tako povečal.

Celotna struktura ali sestavljenost odsotnosti z dela je bila v lanskem letu naslednja: bolniški izostanki 6,9%, porodniški izostanki 2,3% in drugi izostanki 0,66% ali skupaj 9,92%.

In kakšna je bila struktura bolniških izostankov z dela v letu 1980? Zaradi nosečnosti je izostalo 15% izostankarjev, zaradi poškodb 15%, zaradi zdravljenja v bolnišnici 5%, zaradi nege družinskih članov 1,5%, zaradi pregledov 1,5% in zaradi spremstva 0,5%, med-

tem ko je bilo 61,5% izostankarjev zaradi drugih razlogov.

Merila za presojanje o stopnji odsotnosti z dela

In kakšna so merila za presojanje o odsotnosti z dela? Odsotnost z dela in fluktuacija delavcev, to je njihovo menjavanje zaposlitve, sta že več desetletij problem, s katerim se resno ubadajo v vseh industrijsko razvitih deželah.

Tabela 1: Podatki o naraščanju in padanju odsotnosti z dela v steklarni »Boris Kidrič« v obdobju od leta 1975 do leta 1980 in v prvem tromesečju leta 1981 (v odstotkih glede na razpoložljivi sklad delovnih ur!)

Leta	Izgubljen delovni čas v %
1975	9,9
1976	9,4
1977	10,0
1978	10,2
1979	10,76
1980	9,9
1981/I. tromesečje	10,9

Povprečna stopnja odsotnosti z dela je v zahodnih evropskih državah okrog 10%, medtem ko je v SR Sloveniji 9,5%. Pri tem bolniška odsotnost ali bolniški stalež po območjih zelo niha in je med 4 in 8 odstotkov. Precej pa je tudi delovnih organizacij, v katerih bolniški stalež presega 10%. In zanimivo je, da so nekatere med njimi zabeležile tako visoko odsotnost z dela šele v letu 1979, medtem ko prej takšnih skokov ni bilo.

Med opazovanimi organizacijami so take, ki so zelo velike, srednje, pa tudi take, ki so majhne. In so takšne, v katerih so delovne razmere težke ali povprečne.

Podatek sicer preseneča, hkrati pa pomeni, da v težavnosti dela in v velikosti organizacije ne moremo iskati vzrokov. Za razlago o vzrokih odsotnosti z dela ostajajo: počutje v delovni organizaciji, delovna morala, odnosi med sodelavci, nasprotja med njimi, sistem nagrajevanja in podobno.

Izhodišča za razlago odsotnosti z dela ...

Odsotnosti z dela ne moremo razlagati tako, kakor pogosto o njenih vzrokih beremo v časopisih, češ da gre za njene nosilce kot za simulantе in lenuhe, ki da hodijo od zdravnika k zdravniku, da se delajo bolne in si na nek način vselej pri zdravniku priborijo bolniški dopust. To je namreč raven delnega opisa posledic odsotnosti z dela, ki se omejuje na psihološki prijem in ki ne zagotavlja kakšnega pomembnejšega uspeha.

Ker gre za prizadevanje, da bi ugotovili vzroke za odsotnost z dela, moramo izhajati iz določenih teorij. Med njimi je najbolj uporabljena tista, ki razlaga največji del odsotnosti z dela s strukturalnimi ali sestavnimi značilnostmi organizacije ter z značilnostmi narave osebnosti tistega, ki z dela izostaja, z naravo dela in organizacije dela, ne pa z lenobo, z nagnjenostjo do simuliranja, z značilnostmi polkmetov itn.

Z zapisanim nočemo zanikati pričevanj nekaterih zdravnikov, da hočejo nekateri delavci od njih izsiliti bolniški dopust, čeprav so zdravi. Hočemo povedati le to, da s takšnimi primeri ne moremo razložiti odsotnosti z dela in da tudi niso številni, pa zato ne dvigajo v pomembni meri stopnje odsotnosti z dela. Tudi, če kdo pride zdrav k zdravniku in zahteva bolniški dopust, če torej noče delati, potem je več verjetnosti, da ni za to vzrok v njegovi, iz narave dani lenobi, marveč da morajo biti za to globlji, s strukturo organizacije povezani ali pa povsem osebnostni razlogi. Saj človek tudi po naravi ni srečen. In vsakdo bo priznal, da nastopi tu in tam obdobje, ko ne more delati, zato ob upoštevanju naše osnovne predpostavke, da je največji delež odsotnosti z dela strukturalne narave, lahko rečemo: organizacija, v kateri delavec dela, v največji meri vpliva na njegovo večjo ali manjšo nagnjenost k absentizmu ali odsotnosti z dela!

Čim več bo nasprotij v delovni organizaciji, čim več bo organizacijskih posegov, ki ne temeljijo na delu in pravih, ki izhajajo iz dela in poklicev; čim bolj bo delavec občutil, da organizaci-

ja zanj ne skrbi, da ne ceni njegovega dela, tem slabše bo njegovo celotno razpoloženje in tem večja bo njegova nagnjenost do izostajanja z dela in do fluktuacije ali menjanja zaposlitve. In toliko težje bo absentizem in fluktuacija zmanjševati ali vsaj zadrževati na sedanji ravni!

Posegi organizacije za znižanje odsotnosti z dela

Na odsotnost z dela, na majhno izkoriščenost razpoložljivega delovnega časa, na fluktuacijo in sploh na stopnjo delavčeve zavzetosti za delo je mogoče vplivati z ustreznimi organizacijskimi spremembami, kot so: ukinitvev dela ob tekočem traku, uvedba premakljivega ali drsnega delovnega časa, demokratičnost pri vodenju itn. Torej z organizacijskimi spremembami, ki zahtevajo veliko energije, mnogo potrpežljivosti in veliko znanja.

Mogoče pa je vplivati tudi z majhnimi posegi, kot so: večja zdravniška kontrola, večja uporaba disciplinskih ukrepov, izdatnejša kontrola o izrabljanju razpoložljivega delovnega časa itn. Toda takšni ukrepi imajo omejen učinek! Zato bi se morali zavzemati za vplivanje na vsakega sodelavca s sistemom različnih nagrad in moralnih spodbud, z raznimi spremembami, ki naredijo delo bolj smiselno in ne samo s sistemom sankcij ali kazni. Organizacija lahko sicer uporabi samo sankcije, toda le-te mora postopno krepiti, sicer postane tak sistem neučinkovit. Lahko pa uporablja uravnotežen sistem nagrad in kazni, kar je spodbudnejše.

Kaj pa sistem, ki ne uporablja niti

Kakor bomo sejali, tako bomo želi...

nagrad niti kazni, v katerem ni nihče nagrajen za veliko in dobro opravljeno delo in nihče kaznovan za malo in slabo opravljeno delo oziroma za nedelo? Vemo, da ni spodbuden! Seveda pa organizacija lahko uporablja tudi sistem, v katerem se samo nagrajuje in ne hkrati tudi kaznuje, ki nudi visoko mero stimulacije in ki je skladen z demokratično kulturo, žal pa ga redkokdaj in redkokje uporabljajo.

Na osnovi napisanega moramo še dodati, da kaznovalno usmerjene organizacije ekonomsko niso posebno uspešne. To sicer še ne pomeni neuspešnosti uporabe kazni, pomeni, pa, kakor kaže praksa, da je kazen uspešna le, če kaznuje večji ali hujši prestopnik, če se jo uporablja vedno in dosledno in ne le primeroma in samo občasno in če se jo uporablja v enaki meri za vse člane delovne organizacije, ne glede na njihov položaj in na njihovo

družbeno moč, torej ne abitrarno! Samo, če so vsi ti pogoji upoštevani in izpolnjeni, smemo pričakovati, da bo kazen v večini primerov opravila svojo funkcijo. Sicer ne!

Posegi organizacije, omejeni na izdatnejšo kontrolo

Iz vsega zapisanega izhaja, da z okrepitevijo disciplinskih postopkov, s katerimi naj bi obravnavali manjše prestopke, ne bi dosegli veliko, saj je vsakršen dokazovalni postopek zelo zamotan in ker vsak manjši prekršek kaj lahko pokaže na številne druge kršilce...

Skratka, z disciplinskim postopkom vplivamo bolj na posledice določenih oblik ravnanja, vprašljivo pa je, ali z njimi lahko vplivamo na vzroke? Zato bi jih kazalo uporabljati le za večje prekrške ali za tiste delavce, ki stalno

kršijo določena pravila normalnega organizacijskega ravnanja. Problematična sta uporaba in učinek disciplinskih postopkov, če delavci ugotovijo, da so predmet disciplinskih postopkov samo tisti, ki nimajo družbene moči in položajev in ki so na tako imenovanem dnu ali v spodnjem delu hierarhične lestvice po svojih dohodkih, po svoji izobrazbi in po ugledu. Zato je vprašljivo, ali je mogoče odsotnost z dela ali absentizem zmanjšati s kaznimi.

Odsotnost z dela je povsod po svetu v tesni zvezi z dvigom življenjskega standarda, z izobrazbo, s potrošništvom in s podobnimi dejavniki, ki vplivajo na človekovo življenje. Zato so, gledano na daljši rok, sprejemljivi tisti organizacijski ukrepi, s katerimi posameznika integriramo ali vrstemo v delo in delovno skupnost, naredimo delo zanj bolj smiselno, ne pa da mu ga s kaznimi še bolj odtujimo!

BRANKA GRADIČ

Kaj so sklenili v soboto na programski volilni konferenci ZSMS Steklarne?

Tri osnovne organizacije mladih

Na programski volilni konferenci osnovne organizacije Zveze socialistične mladine steklarne, ki je bila v soboto, 23. maja, so sklenili, da bodo v bodoče delovale v steklarni tri osnovne organizacije ZSMS, ki se bodo povezovale v konferenco. Za predsednika so izvolili Borisa Führerja in za njegovo namestnico Zvezdano Dangubič, hkrati pa so sprejeli obsežen in obetaven delovni program.

Zaradi prostorskih težav so konferenco mladi preložili od 16. maja na 23. maj. Udeleženci, bilo jih je kar veliko, so sklenili reorganizirati ali preblikovati sedanjo osnovno organizacijo ZSMS steklarne »Boris Kidrič« v tri osnovne organizacije po temeljnih organizacijah, ki jih bo povezovala delegatsko sestavljena konferenca osnovnih organizacij. Vsaka osnovna organizacija bo imela svoje predsedstvo – predsednika, njegovega namestnika in deset članov.

Sprejeti delovni program je zasnovan tako, da bo delo mladih v bodoče predvsem v njihovih osnovnih organizacijah, seveda pa izhaja iz programa in nalog občinske konference ZSMS Šmarje pri Jelšah.

Delovni program mladih v steklarni, nanovo organiziranih v treh osnovnih organizacijah ZSMS in njihovi konferenci, sestoji iz sedmih delov.

Na kulturnem področju se bodo mladi povezovali s kulturnimi društvi v krajevni skupnosti ter z občinsko konferenco ZSMS Šmarje pri Jelšah.

Sodelovali bodo na proslavah in domačih prireditvah ter urejali partizanske spomenike v okolici Rogaske Slatine.

Na idejno-političnem področju bodo prirejali predavanja o zanimivih in aktualnih gospodarskih in drugih temah našega vsakdanjika, vključevali mlade v delo organov samoupravljanja, sprejemali delo mladih komunistov, jih spodbujali k ustvarjalnemu delovanju v organizaciji ZK ter predlagali mlade za včlanitev v zvezo komunistov, hkrati pa bodo skrbeli za sprotno seznanjenost vseh drugih družbenopolitičnih organizacij o delu mladih. Hkrati bo komisija organizirala in spodbujala mlade v nadaljnje osnovno in strokovno izobraževanje ter sodelovala pri urejanju kadrovskih zadev mladih.

Na področju obveščanja in propagande bodo mladi v bodoče v večji meri, kot so do sedaj, izkoriščali glasilo »Steklar« za informiranje o svojem delovanju in bolj kot do sedaj bodo tudi dopisovali v občinska glasila.

Glede prostovoljnega dela v mladinskih delovnih akcijah si mladi steklarne nalagajo obveznost sodelovati v občinski mladinski delovni brigadi in v brigadi »Steklarji YU« ter organizirati očiščevalne in delove akcije v steklarni in v krajevni skupnosti.

Na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite se bodo mladi vključevali v akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«, sodelovali v pohodih in v primeru izjemnih razmer izpolnjevali naloge občinskega komiteja in komiteja steklarne za SLO in družbeno zaščito.

Na športnem področju bodo mladi sodelovali na mladinskih steklarskih igrah, na srečanjih z brigadirji, na občinskih tekmovanjih, športnih srečanjih z drugimi osnovnimi organizacijami ZSMS v občini ter zunaj nje ter sodelovali v športnih tekmovanjih tozdov in sodelovali pri njihovi organizaciji.

Mladi bodo tudi organizirali izlete in strokovne ogledne po programih, ki jih bodo pripravili.

V svojih listinah, pripravljenih za konferenco, so mladi poudarili posebej nujnost, da se v bodoče bolj vključujejo v delovanje političnega sistema. »Skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami se moramo organizirati v vseh okoljih, da bi kar najbolje uresničevali sprejete sklepe na vseh področjih svojega dela...!«

Odmev

Popravila in obnova strojev v tozdu Dodelava

V zadnji izdaji »Steklarja« je bil objavljen sestavek o popravilu rezalnega stroja v tozdu Dodelava, pri čemer ste lahko prebrali, da je bilo popravilo veliko in da so nekateri podvomili v upravičenost zaračunane cene zanj.

Kakor vsako leto smo tudi letos vsi vodje tozdov sodelovali v sestavljanju plana za vsa večja in velika popravila, ki naj bi jih opravil tozd Servisne dejavnosti. Za dokončno popravilo omejenega rezalnega stroja smo za letos predvideli v planu 157 ur dela. In s takšnim planom je soglašal tudi vodja tozda Dodelava!

Po končanem in opravljenem popravilu se je pokazalo, da smo načrtovani delovni čas za obnovo stroja, o katerem tukaj pišemo, preseglji za 7 ur. To pomeni, da smo kar dobro planirali. Pa tudi znesek 93.150,55 dinarjev za

opravljeno delo ni pretiran, saj smo delali tako, da ima sedaj tozd Dodelava praktično nov stroj.

Da so stroji v tozdu Dodelava že precej izrabljeni, je znano. To dejstvo je upoštevala tudi investicijska skupina delovne skupnosti skupnih služb pri sestavljanju plana za investicijsko vzdrževanje v letošnjem letu. Predlagani plan so sprejeli tudi pristojni organi samoupravljanja v steklarni.

Za popravila in obnavljanje strojev v tozdu Dodelava je bilo odobrenih 1.400.000 dinarjev. Pri sedanjih naroči-

lih za popravila strojev v tej temeljni organizaciji ne kaže, da bomo uresničili načrt investicijskega vzdrževanja, popravil in obnove strojev. To pa lahko pomeni pretirano izrabljenost strojev, večji odpadek in tudi izpad načrtovanega dohodka.

V tozdu Servisne dejavnosti tudi menimo, naj bi na ravni naše steklarne ustanovili strokovno komisijo, sestavljeno iz strokovnjakov s strojnega področja in varstva pri delu, ki naj v bodoče odloča, kdaj mora kateri med stroji v steklarni v popravilo in obnovo. Tako bi se zavarovali pred pretirano izrabljenostjo strojev ter zagotovili z manjšimi, toda pravočasnimi popravili tudi zmanjševati stroške za popravila ter zmanjševati odpadek.

Vodja tozda Servisne dejavnosti

Rešimo problem, ki ga sploh ne bi smelo biti!

Deponija za apno kazi okolico

Vsakemu slučajnemu sprehajalcu po Tržišču takoj pade v oči zajeten podolgovat kup odpadnega apna na podaljšku parkirnega prostora pred našo steklarno. Vemo, da je Rogaška Slatina turistični kraj, zato smo dolžni toliko bolj skrbeti za njeno urejenost in za urejenost njene okolice. Tudi krajanom, ki živijo v neposredni bližini steklarne, pogled na odslužno deponijo za apno ni prijeten. Zato rešimo problem, ki ga sploh ne bi smelo biti!

Deponija v središču naseljenega kraja

Ko smo pred časom iskali primeren prostor za deponijo, smo se odločili za podaljšek parkirišča pod steklarno. Toda jasno je bilo rečeno, da bo to samo začasna rešitev in da bo apno treba pozneje odpeljati na urejeno odlagališče. Tega smo tudi dobili in sedaj odlagamo ta, sicer neškodljivi odpadni material v deponiji v Tuncovcu. Zajeten kup odpadnega materiala – apna seveda – sredi naseljenega turističnega kraja pa nas še vedno spominja na neizpoljeno obljubo.

V času, v katerem vse bolj poudarjamo pomen urejenosti okolja, kup apna pred steklarno, ki v precejšnji meri

kaže tudi na naš odnos do varstva okolja, naši delovni organizaciji gotovo ni v čast. Pa tudi nam, steklarjem, ki živimo v njeni neposredni bližini ne, čeprav nam gre že vse bolj in bolj na živce!

Prepričan sem, da bi bilo enako, če bi se kaj podobnega dogajalo v vaši neposredni bližini!?

Dve muhi na mah!

Res, dve muhi na mah bi ubili, če bi se tega problema lotili... Vemo, da je parkirni prostor že občutno premajhen, saj so avtomobili parkirani križem križem na drugi strani potoka pa tudi na dvorišču stanovanjskega bloka poleg steklarne jih je že polno. To go-

tovo ne daje videza urejenosti okolice. Poleg tega vemo, da tudi avtobusi, ki prevažajo sodelavce, nimajo primerne prostora za obračanje niti ne ustreznega parkirišča.

Vse to bi lahko uredili z razširitvijo parkirnega prostora v smeri proti Tržišču. Odkupiti bi bilo treba le zemljišče v podaljšku parkirišča in odstraniti ali splanirati odpadno apno, pa bi pridobili dovolj prostora za primerno postajališče in obračališče avtobusov ter parkirišče za avtomobile. Hkrati pa bi tudi uredili okolje. In, morda, bi lahko v podaljšku uredili še primerno igrišče, ki bi ga uporabljali v popoldanskem času in ob sobotah in nedeljah za razne igre z žogo, za kotalkanje itn.

Mislím, da se bo treba zadeve lotiti prej ali slej, saj naj bodo k temu prisilile objektivne okoliščine če ne celo kakšna inšpekcijska služba ali turistično društvo. Zato bi bilo še najboljšo, če bi stvar uredili takoj!

Seveda se moramo ob vsem zapisanem vprašati, koliko bi nas to veljalo? Mislím, da stroški taksnega posega ne bi bili pretirani, saj bi pri ureditvi par-

kirnih površin, če bi te služile tudi za priložnostno igrišče, sodelovali tudi mnogi naši sodelavci. Morda pa bo prišlo se kdo drug, ki mu je predvsem do večjih in urejenih ter nadzorovanih parkirnih površin. Če bodo te zares urejene, zavarovalnica ne bo mogla več odrekati povračil za povzročene

poškodbe na avtomobilih, parkiranih na sedanjem urejenem in neurejenem parkirišču.

Čas pa ni naš zaveznik!

Vsi prebivalci, ki živimo v bližini steklarne in ki smo konec aprila orga-

nizirali očiščevalno akcijo in nekoliko uredili prostor okrog deponije za apno, posekali grmovje, požgali suho travo in izkopal jarek, smo storili svoje. Sedaj je na potezi steklarne, ker pa čas ni naš zaveznik, ne bi smeli v ureditvi-jo parkirišča zavlačevati!
B. N.

Zagate odbora za družbeni standard

Želje večje od možnosti

Odbor za družbeni standard steklarne je 24. marca letos objavil razpis za dodelitev posojil graditeljem lastnih stanovanj ali tistim, ki si nameravajo stanovanja prenoviti. V razpisnem roku se je priglasilo 76 prosilcev, ki vsi skupaj prosijo za 916 milijonov starih dinarjev posojil.

Po zakonu o stanovanjskem gospodarstvu ter glede na družbene usmeritve je letos za kreditiranje stanovanjske gradnje in obnavljanja stanovanj v zasebni oziroma posamični gradnji na voljo 2.000.000 dinarjev, to je 200 milijonov starih dinarjev. Ker je med zagotovljenimi in zaprosenimi sredstvi velika razlika, odboru za družbeni standard ni lahko. Rekli bi lahko, da je v

hudih zagatah.

Odbor za družbeni standard se je setal. Pregledal je vloge ter naročil strokovnim službam, naj vpišejo za vsakega prosilca podatke o njegovem osebnem in družinskem dohodku in o že prejetih posojilih. Odbor je tudi sklenil letos sestaviti nov prednostni seznam prosilcev za posojilo, na katerem bodo ti razporejeni po številu zbranih

točk. Imenovani sta tudi dve komisiji, ki bosta pregledali stanovanjske razmere vseh prosilcev in pri tem ugotavljali, ali izpolnjujejo pogoje za sodelovanje v natečaju za posojilo, ki so: gradnja v tretji fazi in zagotovljena lastna udeležba – lahko tudi v gradbenem materialu.

Komisiji naj bi, ko to poročamo, že začeli z ogledi stanovanj, da bo odbor za družbeni standard mogel čim prej pripraviti predlog, kako razpoložljivi denar letos razdeliti. Gradbena sezona se je namreč že pričela!

F. V.

Kratke zanimivosti

Proizvodnja, prodaja, bolniške

Tudi tokrat nekaj kratkih zanimivosti iz proizvodnje, prodaje, izvoza, bolniških izostankov z dela in – seveda – tudi športnega ter rekreacijskega udejstvovanja delavcev steklarne!

Takšno je odsluženo odlagališče za apno, ki ga počasi prerašča trava... Kaj, ko bi ga uredili za kaj bolj koristnega? – foto Z. Novak

V aprilu naredili več kot lani a manj, kot bi morali!

V aprilu smo naredili za 35.210.543 dinarjev izdelkov, kar pomeni, da smo vrednost proizvodnje povečali v primerjavi z vrednostjo proizvodnje v lanskem aprilu za 40%, a za 5,5% manj, kot smo planirali za letos. Ker smo naredili 453.406 steklarnih izdelkov, pomeni, da smo lansko proizvodnjo v kosih presegle za 4,3%. In ker je bila proizvodnja v letošnjih prvih treh mesecih nekoliko večja od planirane, smo po štirih mesecih dela v letošnjem letu še vedno v okvirih planskih dosežkov.

Prodaja več in manj, toda obeti so boljši!

V aprilu smo prodali za 33.196.039 dinarjev, to je za 32,4% več, kot smo prodali v lanskem aprilu in za 18% manj, kot smo planirali za letošnji april. Res pa je, da je ostalo še precej nedokončane proizvodnje, zato pričaja-

kujemo, da bo v tem mesecu, v maju precej boljše.

Enako velja za izvoz, ki je bil v aprilu 538.699 ZDA dolarjev ali za 13 manjši od lanskoletnega v aprilu!

Še vedno preveč bolniških izostankov z dela!

V primerjavi z lanskoletnim aprilom je bilo letos v aprilu manj bolniških izostankov z dela do 30 dni. Zmanjšali so se v tozdu Osnovna izdelava za 6%, v tozdu Kristal za 4%, v tozdu Servisne dejavnosti za 30% in v delovni skupnosti skupnih služb za 13%, medtem ko so se povečali v tozdu Dekor v Kozjem za 1,5% in v tozdu Dodelava za 18,3%.

Če vse bolniške izostanke z dela preračunamo na število delavcev, ki so bili v aprilu odsotni z dela, dobimo za posamezne tozde naslednja povprečna števila dnevno odstotnih z dela zaradi bolezni: Osnovna izdelava 28,3, Dode-

lava 16,1, Kristal 22,4, Dekor Kozje 7,5, Servisne dejavnosti 2,5 in delovna skupnost skupnih služb 5 delavcev. In če primerjamo ta števila z dejansko zaposlenimi delavci v tozdih, dobimo v odstotkih izražene deleže delavcev, zaradi bolezni odsotnih z dela. Ta pa so: Osnovna izdelava 6,98%, Dodelava 9,93%, Kristal 6,60%, Dekor Kozje 6,35%, Servisne dejavnosti 3,37% in delovna skupnost skupnih služb 2,95%!

Kislinska polirnica nared konec leta

Gradnja kislinske polirnice v Kozjem poteka s polno paro in brez zastojev, zato pričakujemo, da bo objekt zgrajen konec letošnjega leta...

Pa še o nogometu in šahu!

Dve nogometni moštvi steklarne sta sodelovali v predtekmovanju na sindi-

kalnih športnih igrah v petek, 15. maja. Zasedli sta prvo in drugo mesto.

Na prvomajskem šahovskem brzopoteznem turnirju je letos sodelovalo 40 šahistov. Boji so bili zanimivi, partije napete. Sodelovalo je veliko šahistov s kategorijami, med njimi kar 13 mojstrskih kandidatov. In kdo je zmagal? V finalni skupini je bil to mojstrski kandidat Franc Pešec, med šahisti iz steklarne je sodeloval le Jovo Tišma, ki se je v takšni močni konkurenci uvrstil na dobro 12. mesto!

Solidarnostni dan – 50 starih milijonov dinarjev

V soboto, 23. maja smo opravili svoj letošnji solidarnostni dan. Zasluge vseh zaposlenih tega dne smo, kakor veste, namenili za gradnjo ceste Vučja Gorica-Sv. Peter-Brezno. Ocenjujemo, da bo tega denarja kakšnih 50 milijonov starih dinarjev!

Kadrovske zanimivosti

V aprilu 1.296 delavcev

V aprilu je bilo v naši steklarni 1.296 delavk in delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 405, v tozdu Dodelava 162, tozdu Kristal 399, v tozdu Dekor Kozje 118, v tozdu Servisne dejavnosti 74, v tozdu Delavska restavracija 21, v tozdu Naše staklo Beograd 10 in v delovni skupnosti skupnih služb 169. Prišlo je 12 delavcev, odšlo jih je pet; sodelavcem so se rodili trije sinovi in hči, dve sodelavki pa sta se poročili.

Prišli

V aprilu so prišli: v tozdu Osnovna izdelava za odnašalca Jožef Majcenič in za krogličarja Božo Cvek ter Jožef Krklec; v tozdu Kristal za steklobrusilca Radovan Petek, za umivalki stekla Otilija Lampret in Marija Tramšek, za brisalko stekla Vesna Oberski in za prodajalko Biserka Putanec; v tozdu Dekor v Kozjem za brisalko stekla Martina Reberšek; v tozdu Servisne dejavnosti za transportnega delavca Marin Jurlina in v delovno skupnost skupnih služb za vodjo razvojno-investicijskega oddelka Josip Žnidarec in za delavca v skladišču kartonske embalaže Slobodan Andjelić.

Vsem novim sodelavcem želimo obilo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva v novem delovnem okolju!

Odšli

V aprilu so odšli iz tozda Osnovna izdelava: pomočnik Edo Petek, ki je umrl; krogličarja Marjan Drogenik in Dragutin Guntner ter odnašalec Alojz Sinkovič, ki so odšli v JLA; odnašalec

Marijan Štih in vlagalec zmesi Stanislav Nežmah, oba zaradi izključitve.

Rodili

V aprilu so se našim sodelavcem rodili: Siniša Horvat – sin Josipe, Marija

Markovinovič – sin Stanislava, Elita Stančić – hči Jožeta in Mirko Tepeš – sin Ivana.

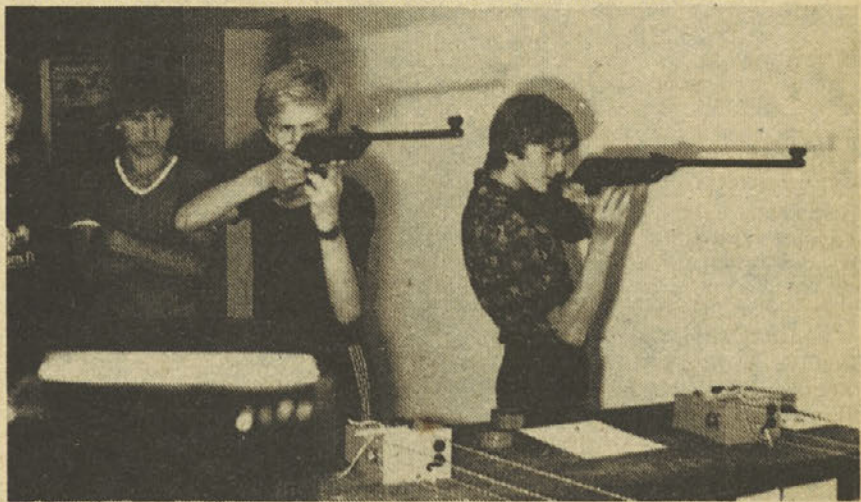
Vsem novorojenčkom želimo mnogo sreče, staršem pa za vesele dogodke čestitamo!

Poročili sta se

V aprilu sta se poročili sodelavki Marjetica Krušič – poročena Verk in Štefanija Šrimpf – poročena Kolar.

Obema sodelavkama čestitamo in želimo na novi življenjski poti vse najboljše!

V Steklarski šoli so dobili naši strelci novo avtomatsko strelišče – foto C. Lah

Rogaški planinci
za prvomajske praznike
v Grčiji

Na vrhu Olimpa

Planinci Planinskega društva Rogaška Slatina smo se za letošnje prvomajske praznike odločili obiskati Grčijo, tla bi se povzpeli na znano zgodovinsko goro Olimp. Vsi smo se z veseljem pripravljali na pot in upali, da bomo goro zares premagali...

Po dolgi, kakšnih 1600 kilometrov dolgi poti smo prispeli v dolino pod Olimpom. Bila je že noč in prespali smo v naselju ob morju. Dan pozneje je bil 1. maj. Tudi Grki so ga praznovali. Letos prvič! Bilo je sončno, zato smo se odločili ogledati grško pokrajino. Odpeljali smo se v notranjost Grčije in si ogledali Meteore, dolino poznanih grških samostanov. In iz daljave smo si, seveda, ogledali tudi naš cilj Olimp, visokega očaka, ki se je ves kopal v soncu.

Najvišji vrh Olimpa je Mitikas, visok 2912 metrov. In jutri, naslednji dan, naj bi bil naš. Saj smo upali na lepo vreme, čeprav je ta najvišja grška gora pogosto obdana z oblaki. Tudi zaradi tega je bila nekdanj verjetno dokaj nedostopna, pa so stari Grki bogove nastanili tam gori, visoko za zaveso oblakov.

Naslednji dan, 2. maja, smo že zgodaj zjutraj odšli na pot. Peljali smo se z avtobusom do vnožja in ob štirih zju-

traj po našem času se je začel naš vzpon.

Sprva se je pot vila po gozdu, ob potočku. Vijugali smo višje in višje in sledili bolj skromno porazdeljenim markacijam, si utirali pot čez drevje, podroto med plazovi. Z malo postanki in v zmernem tempu smo hodili. Pustili smo za seboj gozd in začela se je pot po kamenju in snegu.

Po štiriurni hoji smo prispeli do planinske kočice, zametene v snegu in zaprte. Sezona se tamkaj še ni začela. Malo smo počili, potem pa nadaljevali zares strmo, neurejeno pot proti vrhu. Premagali smo prvo strmino, ko se je pred nami pokazala druga, večja. Pa zopet nova...! Sneg nas je oviral med hojo. In tudi bogovi Olimpa nam niso bili naklonjeni, kajti začelo se je neurje; ovile so nas megle in oblaki. In, po sedemurni hoji smo prišli na vrh. Presrečni, da nismo omagali. Premagali smo goro, kakršne še nismo. Škoda le, da je bila ovita v gosto meglo, pa nam našega truda ni poplačala z lepim razgledom s svojega vrha.

Naša pot v dolino je trajala pet ur. Vseskozi so nas pestili toča, sneg in dež... Toda, kaj?! Bili smo na vrhu Olimpa!

M. M.

Končan je spomladanski del občinske strelske lige

Visoka kakovost

Letošnja sezona streljanja z zračno puško je bila na precej višji kakovostni ravni od prejšnjih let. Rivali so bile strelske družine Rogatec, Kozje in Rogaška Slatina. Katera družina bo druga in katera tretja, še ne vemo, očitno pa je, da vodi strelska družina Rogaška Slatina.

Po podatkih o dobljenih srečanjih je v vodstvu strelska družina Rogaška Slatina, sledijo pa ji: SD Kozje, SD Rogatec, SD Virštajn, SD Kozje II, SD Buče, SD Lesično, SD Bistrica ob Sotli in SD Sladka gora.

V primerjavi z dosežki v lanski sezoni se je kakovost moštev letos močno

izboljšala in se kar približala republiški ravni. Nekateri strelci že mislijo na tovrstna srečanja, saj bi radi preverili svoje sposobnosti z močnejšimi strelci in v višjih kategorijah tekmovanj!

Seveda bi nam taka srečanja zaradi finančnih težav, saj ni denarja, onemo-

gočila še nadaljnje usmerjanje v množično strelsko dejavnost, ki je osnovna usmeritev vseh strelskih družin naše občine. Zato bo verjetno taka želja še nakej časa – le želja!?

Nápak pa bi bilo ob tej priložnosti prezreti še nekaj. To je vse organizatorje letošnjih strelskih srečanj! Zasluzijo, da jih v imenu občinskega odbora pohvalim. To velja še posebej za skromnost strelskih družin, saj njihovi člani žrtvujejo za to zvrst dejavnosti veliko svojega časa in tudi denarja za naku-

povanje tekmovalnih zrn – diabol in za plačevanje bencina, ko se vozijo na srečanja.

Res pa je, da nam naše udeještvo nudi tudi obilo zadovoljstva, saj se srečujemo kot prijatelji, kot stari znanci in ko med tekmovalni ni prav nobe-

ne zavisti in nevoščljivosti. Bolj in bolj je čutiti pravo tekmovalno razpoloženje...

Zato poudarjam mnenje prenekaterega strelca... Želijo si še več takšnih srečanj v tej športni zvrsti, saj družbe materialno ali gmotno ne obvezujejo

in črpajo vire v strelskih vrstah.

Točne podatke o lanskoletnem jesenskem in letošnjem spomladanskem tekmovalju bomo objavili po podelitvi prehodnega pokala, ki bo – to je že jasno – ostal v Rogoški Slatini!
REMI KOČICA

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 84

Med reševalce nagradne križanke št. 84 bomo z žrebom razdelili 360 dinarjev in sicer: prvo nagrado 150 dinarjev, drugo nagrado 120 dinarjev in tretjo nagrado 90 dinarjev. Pri tem prosimo vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov časopisa »Steklar«: steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogoška Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jo oddajte v nabiralnik za časopis »Steklar« pri vходу v steklarno. Pri tem ne pozabite na ovojnico pripisati »Za nagradno križanko št. 84«!

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva najpozneje do 15. junija letos ali pa bodo do tega dne oddane v skrinjico za časopis.

Za nagradno križanko št. 83 je žreb namenil prvo nagrado 150 dinarjev Dragici Barič, drugo nagrado 120 dinarjev Darji Čoh in tretjo nagrado 90 dinarjev Mancij Coh. Nagradjenkam čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 83: Rogatec, Tadeja, Oliver, renome, buba, granata, p, aport, ožina, ni, nen, rimesa, mah, kk, metan, snaga, a, rezanje, omen, poroka, metulj, sekira, poletje.

STEKLAR	DIVJA RACA	KSILOGRAF	FRANC. DRAMATIK (ARTHUR)	MOČNO RAZSTRELIVO	INUST. NAFTI	M. IHE	MEDNARODNA KRATICA ZA JUG	ŠPORTNI BOLON	HRIB PRI BEOGRADU	ULMAN-SKI SAVA	NECEPLJENA VABLANA	STAR VEZNIK	Z. IHE	NEKDANJA MERA ZA VINO
ULICA V ROG. SLATINI														
NEGOVAN TRAVNIK							SLOV. ANSAMBL WAPONEC HIROBUHI							
IZBOLJŠANJE HIGIEN. RAZHER										PETJE ENEGA PEVCA ORODJE BRUSILCA				
GLOBOKA NEZAVEST					PRAMER HEKEDON POLIT. DELAVKA							KILO-VOLT IHE		
PRIVETEN VONJ						GLINENA PISCALKA KLIC, POZIV								SREDNJE- VEŠKA UTRDBA
UBOŽICA							KRIŽEV- CI	ZA POL TONA ZVISAN TON, A	KRAJ PRI OPATINI					GRAM SRBSKO M. IHE
PREDLOG			VRATA HRUŠKE RENI						TRNICA NA VZHODU CELVE					
LISTNATO DREVO				MAJHNA VEŽA TONA										MAJHNA KRVICA KISIK
OGLJIKOVA SPOJINA							DEL SEČIL							

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Ferdo Kampuš, Tone Klokočevnik, Milorad Kračun, Zlatko Novak, Drago Ulčnik in Franc Vehovar. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Milorad Kračun. Vršilec dolžnosti glavnega in odgovornega urednika Zlatko Novak. Tajnica uredništva Čita Novak – Likovna zasnova in oblikovanje Leon Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogoška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov, in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 1700 izvodov – Tiska CGP »Delo«, Ljubljana.